

بر نام خدا

ظرفیت جذب دانش

مؤلفین:

دکتر فرزاد موحدی سجانی

(عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات)

محمد تقی صادقی

(دانشجوی دکتری مدیریت فناوری اطلاعات)

سرشناسه	: موحدي سبحاني، فرزاد، ۱۳۴۸ -
عنوان و نام پديدآور	: ظرفيت جذب دانش / مؤلفين فرزاد موحدي سبحاني، محمدتقي صادقي.
مشخصات نشر	: تهران: آتي نگر، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهري	: ۲۴۰ ص.: مصور، جدول، نمودار.
شابک	: ۱۵۰۰۰۰ ريال: 978-600-7631-02-7
وضعيت فهرست‌نويسي	: فبيا
موضوع	: مديريت دانش -- جنبه‌هاي اجتماعي
موضوع	: مديريت دانش -- جنبه‌هاي اقتصادي
موضوع	: فرهنگ سازماني
شناسه افزوده	: صادقي، محمدتقي، ۱۳۵۷ -
رده‌بندي کنگره	: HD۳۰/۲/م۸۴ظ۴ ۱۳۹۴
رده‌بندي ديويي	: ۶۵۸/۴۰۳۸
شماره کتابشناسي ملي	: ۴۱۲۳۹۲۶

انتشارات آتي نگر

عنوان: ظرفيت جذب دانش

مؤلفين: دكتور فرزاد موحدي سبحاني، محمدتقي صادقي

صفحه آرابي و طراحي جلد: همتا بيداريان

ناشر: آتي نگر

ناشر همكار: انتشارات حنان

تيراژ: ۱۰۰۰ جلد

چاپ اول: ۱۳۹۴

قيمت: ۱۵۰,۰۰۰ ريال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۶۳۱-۰۲-۷

تلفن مرکز پخش: ۰۹۳۵۷۱۷۱۷۱۳ - ۶۶۵۶۵۳۳۶-۸

آدرس: تهران - خيابان جمالزاده جنوبي - روبه‌روي كوچه رشتچي - پلاك ۱۴۴ - واحد ۲

آدرس انتشارات حنان: تهران، خيابان نجات الهي، بين سند و كريمخان، پلاك ۱۷۶، ط ۳ واحد ۱،

تلفن: ۸۸۵۳۶۶۰۷

www.ati-negar.com

(هرگونه کپی و نسخه‌برداری از مطالب این کتاب ممنوع می‌باشد).

فهرست مطالب

پیشگفتار

۷

فصل اول: معرفی ظرفیت جذب

۹

- ۱-۱ مقدمه ۹
- ۱-۲ دانش ۱۰
- ۱-۳ مدیریت دانش ۱۱
- ۱-۴ قابلیت‌های پویا ۱۲
- ۱-۵ قابلیت خلق دانش ۱۳
- ۱-۶ ظرفیت جذب ۱۴
- ۱-۷ الگوی پیشنهادی ظرفیت جذب ۲۰
- ۱-۸ قابلیت‌های ظرفیت جذب ۲۱
- ۱-۹ فرضیات زیربنایی ظرفیت جذب ۲۵
- ۱-۱۰ ظرفیت جذب: ساختاری چند بُعدی ۲۹
- ۱-۱۱ ظرفیت جذب و خروجی‌ها ۳۲
- ۱-۱۲ ظرفیت جذب و یادگیری سازمانی ۳۴
- ۱-۱۳ فاکتورهای تأثیرگذار بر ظرفیت جذب ۳۶
- ۱-۱۴ نتیجه‌گیری ۳۷

فصل دوم: ظرفیت جذب و سرمایه انسانی

۳۹

- ۲-۱ مقدمه ۳۹
- ۲-۲ دانش خارجی ۴۰
- ۲-۳ معیارهایی برای تعیین ارزش دانش جدید ۴۲
- ۲-۴ انتقال دانش ۴۴
- ۲-۵ عوامل مربوط به نفوذ مؤثر دانش خارجی در سازمان ۴۷
- ۲-۶ ابزارهایی برای اشاعه دانش ۴۸

- ۲-۷ عوامل مربوط به کسب مؤثر از دانش خارجی ۴۹
- ۲-۸ ظرفیت جذب و انتقال دانش ۵۲
- ۲-۹ گیرنده دانش به‌عنوان یک عامل تعیین‌کننده انتقال دانش ۵۴
- ۲-۱۰ تجارب قبلی ۵۵
- ۲-۱۱ یادگیری سازمانی و مدیریت دانش ۵۶
- ۲-۱۲ نتیجه‌گیری ۵۸

فصل سوم: ظرفیت جذب و سرمایه انسانی

- ۳-۱ مقدمه ۵۹
- ۳-۲ سرمایه انسانی ۶۰
- ۳-۳ اهمیت سرمایه انسانی ۶۱
- ۳-۴ مفهوم‌سازی ظرفیت جذب فردی ۶۲
- ۳-۵ عوامل تأثیرگذار در ظرفیت جذب کارکنان ۶۶
- ۳-۶ سوابق و نتایج ظرفیت جذب فردی ۶۶
- ۳-۶-۱ تنوع دانش قبلی ۶۶
- ۳-۶-۲ تنوع شبکه ۶۸
- ۳-۷ شبکه‌سازی ۶۹
- ۳-۷-۱ شبکه‌های رسمی ۶۹
- ۳-۷-۲ شبکه‌های غیررسمی ۷۰
- ۳-۷-۳ سبک شناختی ۷۰
- ۳-۸ تلفیق دانش از طریق مکانیزم‌های تلفیق اجتماعی ۷۲
- ۳-۸-۱ قابلیت‌های ترکیبی برای تقویت توانایی تلفیق دانش ۷۲
- ۳-۸-۲ سبک مدیریت حمایتی و فرهنگ تلفیقی: بهبود انگیزه جهت تلفیق دانش ۷۵
- ۳-۹ به اشتراک‌گذاری دانش ۷۶
- ۳-۱۰ نتیجه‌گیری ۷۶

فصل چهارم: ظرفیت جذب و فناوری اطلاعات

- ۴-۱ مقدمه ۷۹
- ۴-۲ تلاش فناوری ۸۰

۴-۳	قابلیت فناوری	۸۲
۴-۴	فناوری اطلاعات	۸۵
۴-۴-۱	یکپارچگی فناوری اطلاعات	۸۶
۴-۴-۲	قابلیت‌های فناوری اطلاعات	۸۸
۴-۴-۳	مفهوم ظرفیت جذب فناوری اطلاعات	۹۲
۴-۴-۴	عوامل مؤثر در ظرفیت جذب فناوری اطلاعات در شرکت‌ها	۹۷
۴-۵	ظرفیت جذب و فناوری اطلاعات	۱۰۰
۴-۶	نتیجه‌گیری	۱۰۳

فصل پنجم: ظرفیت جذب و شرکت‌های کوچک و متوسط

۱۰۵

۵-۱	مقدمه	۱۰۵
۵-۲	شرکت‌های کوچک و متوسط	۱۰۶
۵-۳	ظرفیت جذب در زمینه شرکت‌های کوچک و متوسط	۱۰۸
۵-۴	معضل جذب دانش خارجی در SMEها	۱۱۰
۵-۵	ظرفیت جذب و عملکرد بازار در SMEها	۱۱۴
۵-۶	ظرفیت جذب و عملکرد مالی	۱۱۵
۵-۷	ظرفیت جذب و عملکرد نوآوری در SMEها	۱۱۶
۵-۸	تناقض ظرفیت جذب در SMEها	۱۱۹
۵-۹	نتیجه‌گیری	۱۴۰

فصل ششم: ظرفیت جذب و سرمایه اجتماعی

۱۴۳

۶-۱	مقدمه	۱۴۳
۶-۲	مفهوم فرهنگ	۱۴۴
۶-۳	ویژگی‌های فرهنگ	۱۴۵
۶-۴	تعریف سازمان	۱۴۶
۶-۵	مفهوم فرهنگ سازمانی	۱۴۷
۶-۶	نظریه‌های فرهنگ سازمانی	۱۵۰
۶-۷	رویکرد دانش‌پسند برای فرهنگ سازمانی	۱۵۴
۶-۸	ساختار فرهنگ سازمانی	۱۵۵
۶-۸-۱	اعتماد	۱۵۵

۱۵۶	۶-۸-۲ همکاری
۱۵۷	۶-۸-۳ باز بودن
۱۵۸	۶-۸-۴ خودمختاری
۱۵۹	۶-۸-۵ پذیرش یادگیری
۱۵۹	۶-۸-۶ مراقبت
۱۸۵	۶-۹ نتیجه‌گیری

فصل هفتم: ظرفیت جذب و سرمایه اجتماعی

۱۸۷

۱۸۷	۷-۱ مقدمه
۱۸۸	۷-۲ تعریف سرمایه
۱۸۹	۷-۳ تعریف اجتماعی
۱۹۰	۷-۴ مفهوم سرمایه اجتماعی
۱۹۰	۷-۵ عوامل تشکیل دهنده سرمایه اجتماعی
۱۹۱	۷-۶ ابعاد سرمایه اجتماعی
۱۹۴	۷-۷ شبکه‌های اجتماعی
۱۹۵	۷-۸ استفاده از شبکه‌های اجتماعی
۱۹۶	۷-۹ شبکه اجتماعی: فرصت خارجی شرکت‌ها برای کسب دانش جدید
۱۹۷	۷-۱۰ ارتباط مکمل بین ظرفیت جذب و روابط شبکه اجتماعی
۱۹۹	۷-۱۱ شبکه‌های دانش
۲۰۵	۷-۱۲ سرمایه اجتماعی و مدیریت دانش
۲۰۶	۷-۱۳ سرمایه اجتماعی و شرکت‌های کارآفرین
۲۱۲	۷-۱۴ سرمایه اجتماعی و یادگیری شبکه‌محور
۲۱۴	۷-۱۵ ظرفیت جذب و سرمایه اجتماعی
۲۱۸	۷-۱۶ نتیجه‌گیری

۲۲۱

منابع

پیشگفتار

امروزه در پژوهش‌های مدیریت، ارتباط دانش با عملکرد به‌خوبی شناخته شده است و مزیت رقابتی سازمان‌ها بیش از آن‌که وابسته به منابع فیزیکی باشد، به دانشی که در اختیار آن‌هاست بستگی دارد. خارج از مرزهای سازمانی منابعی از دانش وجود دارد که سازمان‌ها با بهره‌گیری از آن‌ها می‌توانند قابلیت‌های رقابتی خود را توسعه دهند یا قابلیت‌های نوینی را خلق کنند. ظرفیت جذب دانش به‌عنوان توانایی یک شرکت در شناسایی، کسب و به‌کارگیری دانش موجود در محیط خارج از سازمان، نقش مهمی در توسعه نوآوری و انعطاف‌پذیری در سازمان دارد. همچنین به فرایندهایی اشاره دارد که طی آن سازمان به کسب، جذب، انتقال و بهره‌برداری دانش می‌پردازد تا قابلیت‌های پویایی در خود ایجاد کند. این قابلیت‌ها، توانایی سازمان را برای دستیابی و حفظ مزیت رقابتی را افزایش می‌دهند. هر چه سازمان ظرفیت جذب بالایی داشته باشد انتقال دانش جدید، آسان‌تر و با سرعت بیشتر انجام می‌شود. درباره موضوع ظرفیت جذب دانش، مطالب و مقالات فارسی اندک و ناچیزی وجود دارد لذا برای پُر کردن این خلاء علمی تصمیم گرفته شد کتابی با این موضوع تهیه گردد تا مطالب مختلفی را از مقالات گوناگون جمع‌آوری و برای استفاده در اختیار علاقه‌مندان قرار دهد. کتاب حاضر، مشتمل بر هفت فصل تنظیم شده است و می‌تواند به‌عنوان مرجع کامل موضوع ظرفیت جذب دانش جهت کارشناسان و مدیران سازمان‌های صنعتی، موسسات دولتی یا غیردولتی و شرکت‌ها به ویژه شرکت‌های کوچک و متوسط قلمداد گردد. همچنین منبع و مکمل مناسب برای درس مدیریت دانش جهت دانشجویان مقاطع کارشناسی ارشد و دکتری در دانشگاه‌ها محسوب می‌شود. در این کتاب سعی بر آن شده که تمامی مفاهیم، نکته‌ها و آموزه‌های ظرفیت جذب دانش با بیانی ساده و روان مطرح شود به طوری که خوانندگان دچار سردرگمی و یا گسست مفاهیم و مطالب نشوند. همچنین در ترجمه‌ها تلاش شده است تا با حفظ امانت و اصالت متن کتاب، جملات به صورتی روان و ساده ترجمه شود تا خوانندگان محترم بتوانند مفاهیم آن را درک کنند. با این حال، این اثر خالی از اشکال نبوده و ارائه و ارسال نقطه نظرات ارزشمند به پست الکترونیک Sadeghi22@yahoo.com موجب امتنان خواهد بود.